

Aan

S IenW

nota

Agenderen Kamerbrief Actieagenda Industrie en
Omwonenden in MR van 15 maart

TER BESLISSING

Datum

12 maart 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/96303

Opgesteld door

Bestuurskern
Programma Industrie,
gezondheid, leefomgeving en
Omwonenden (IGLO)

Beslistermijn

13 maart 2024

Bijlage(n)

3

Aanleiding

- De afgelopen periode is ambtelijk gewerkt aan een actieagenda 'Industrie en Omwonenden' als reactie op het onderzoek *'Industrie en Omwonenden'* van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). Deze actieagenda is aangekondigd in de kabinetsreactie op dit onderzoek.¹
- In de actieagenda worden de meest urgente acties beschreven die moeten bijdragen aan het verbeteren van de gezondheid van omwonenden in relatie tot industriële activiteiten.
- De Kamer heeft in de Regeling van Werkzaamheden opgeroepen om de Actieagenda zo snel mogelijk toe te sturen. Recent is daarom besloten om de actieagenda alsnog te agenderen voor de ministerraad (MR) van vrijdag 15 maart, zodat het stuk op korte termijn met de Kamer kan worden gedeeld en kan worden besproken in het commissiedebat Externe Veiligheid op donderdag 21 maart.
- De actieagenda is besproken in de CFL van 5 maart en in een DG-overleg van 11 maart 2024.
- Op woensdagochtend 13 maart is een extra bewindspersonenoverleg (BWO) met MEZK gepland ter voorbereiding op deze MR. Het kan zijn dat dit nog kleine veranderingen in de brief brengt.

Met deze nota wordt uw akkoord gevraagd voor aanlevering van de Kamerbrief en actieagenda voor de MR. De stukken moeten om 12 uur op 13 maart bij AZ worden aangeleverd.

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met aanbieding van de concept-Kamerbrief Actieagenda Industrie en Omwonenden en de Actieagenda aan de MR op 15 maart.

Kernpunten

Algemeen

- Doel van de brief en actieagenda is opvolging te geven aan kabinetsreactie van oktober 2023 in reactie op het OVV. Hierdoor kan worden bijgedragen aan het verschonen van de industrie en het versnellen van verduurzaming van de industrie.

¹ Kamerstuk 28089, nr. 267

- Tevens kan de actieagenda bijdragen aan het verbeteren van vertrouwen tussen omwonenden en bedrijven. Dit betreft het realiseren van een goed nabuurschap tussen bedrijven en burgers.
- De actieagenda is interdepartementaal afgestemd in de CFL waarbij EZK, MinFin, VWS en BZK betrokken waren vanwege de impact op gezondheid, milieu, financiën en industrie.
- EZK hecht sterk aan de aanpak in Europees verband, is alert op lastenverzwaring voor de industrie en wil dat de invloed op de leefomgeving van alle sectoren breed wordt beschouwd.
- In januari zijn omwonenden die eerder betrokken zijn geweest bij de Kabinetsreactie op het OVV rapport op hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoud van de agenda.

Datum

13 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/40782

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Aan

S IenW

Bijlage(n)

3

BWO

- Er is nog niet op alle punten overeenstemming bereikt met EZK. Om overeenstemming te bereiken, is morgenochtend op 13 maart een BWO gepland tussen de minister van EZK en de staatsecretaris.
- We hebben in de brief uitgebreid aandacht willen besteden aan de positie van het bedrijfsleven. Mogelijk zal de minister van EZK op dit punt nog suggesties doen. EZK benadrukt daarnaast een juiste balans tussen de inspanningen van alle sectoren, waarvan de industrie er één is. Dit is een goed streven en komt naar ons oordeel ook in de brief voldoende tot uitdrukking.

Krachtenveld

Politiek en ontwikkelingen

- Het OVV rapport is in enkele Commissiedebatten in het najaar van 2023 aan de orde geweest, waarbij de toon vanuit de toenmalige Kamer overwegend kritisch was.
- De situatie rond de betrokken bedrijven blijft in het nieuws. De provincies Zuid Holland, de gemeente Dordrecht en omliggende gemeenten en Chemours hebben aangegeven stappen te willen gaan zetten voor het saneren van gebieden rondom Chemours. Chemours heeft eind vorig jaar twee lasten onder dwangsommen opgelegd gekregen van PZH voor onvergunde emissies. In januari is een deel van de fabriek tijdelijk stilgelegd om te kunnen voldoen aan één van deze eisen. De Vlaamse Minister Zuhal Demir heeft aangekondigd dat nieuwe PFAS afvalstromen niet verwerkt mogen worden bij Indaver in Antwerpen.
- Rondom Tata Steel is in het kader van de formatie in het nieuws geweest dat als de overheid het bedrijf niet helpt met verduurzamen, het bedrijf op termijn niet levensvatbaar meer is. Een deel van de kosten betreft gezondheidsmaatregelen.
- In een aangenomen motie heeft Provinciale Staten in Limburg het college gevraagd om bij het kabinet te verzoeken óók de mogelijke gezondheids-effecten van Chemelot in Geleen in kaart te brengen. Hierover heeft inmiddels een gesprek plaatsgevonden met de Provincie.

Financiële/juridische overwegingen

- De voorgestelde acties in deze agenda vormen een eerste stap, namelijk veelal voorbereidend onderzoek en studies om de impact van industriële activiteiten op de volksgezondheid te verminderen. Belangrijk is te benadrukken dat de benodigde middelen voor de voorbereidende acties op dit

moment nog niet in de begroting zijn opgenomen. In de brief staat dat we deze middelen dit voorjaar op de IenW-begroting willen zoeken. Het voorstel is om deze middelen, € 1,5 mln. in totaal in 2024 en 2025, te dekken vanuit artikel 22.03 Opdrachten.

- Tijdens de voorjaarsbesluitvorming worden de begrotingsvoorstellen binnen IenW integraal gewogen. Dit omvat ook de voorstellen ten behoeve van de bovenstaande voorbereidende acties. In afwachting van de rijksbrede opgaven en de interne doorvertaling daarvan voor de begroting van IenW, kunnen de in de brief aangekondigde verplichtingen nog niet worden vastgelegd, voor zover de beschikbare middelen nog niet op de juiste plek worden verantwoord.
- De feitelijke uitvoering van het grootste deel van de acties vraagt om veel verdere beleidsontwikkeling en financiële dekking (tot in totaal ca. €50 mln, en meer indien een subsidieregeling wordt ingesteld), waarover een volgend kabinet beslissingen moet nemen. Het is van essentieel belang om duidelijk te maken dat zonder het vrijmaken van de middelen de uitvoering van de actieagenda niet mogelijk is. Totdat hierover richtinggevende politieke en budgettaire keuzes zijn gemaakt, kunnen er geen (structurele) meerjarige verplichtingen aangegaan worden zoals deze in de brief worden verkend.

Datum

13 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/40782

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Aan

S IenW

Bijlage(n)

3

Bijlagen

Volgnummer	Naam
02	Aanbiedingsformulier MR
03	Actieagenda Industrie en Omwonenden
04	Kamerbrief Actieagenda Industrie en Omwonenden

Datum

13 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/40782

Opgesteld doorBestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E**Aan**

S IenW

Bijlage(n)

3

Acties**Een goede buur**

- 1** Platform 'Leefomgeving en Industrie Dialoog' (LEID) opzetten bij het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Minder hinder, schone lucht

- 2** Verkenning transitie-pad naar Zero Pollution 2050 onder leiding van externe voorzitter
- 3** Beste Beschikbare Techniek (BBT) direct implementeren in algemene regels
- 4** Verkenning beëindigen uitzonderingsituaties voor verouderde installaties op Europees en nationaal niveau
- 5** Onderzoeken aanscherpen luchtkwaliteitsnormen voor een gezondere lucht
- 6** Onderzoek bindend maken afgesproken maatregelen Schone Lucht Akkoord
- 7** Onderzoek piekbelastingen en gezondheid bij vergunningverlening
- 8** Onderzoek financiële prikkels ter vermindering luchtvervuilende uitstoot

Metten en weten

- 9** Uitbreiden informatiepositie bevoegd gezag en burgers: waaronder inzicht in continue metingen en sensornetwerken
- 10** Meetcapaciteit uitbreiden voor controle van industriële uitstoot
- 11** Controle op industriële emissies verbeteren, waaronder controle op diffuse emissies, piekbelastingen en de resulterende omgevingsconcentraties
- 12** RIVM verkenning gezondheidsrisico's rond industriële clusters/bedrijven Chemelot en Chemours.

Betrouwbare overheid

- 13** Onderzoek gezondheid meewegen in het kader van de Omgevingswet
- 14** Verkennen versterken adviesrol van de GGD bij vragen rondom gezondheid en bedrijven en inzake de communicatie met en het advies aan omwonenden bij risicovolle bedrijven
- 15** Ontwikkelen brede kennisagenda gezondheidsrisico's omwonenden
- 16** Actieteams instellen Gezondheidsproblematiek Industrie (AGI)